

اعلامیه مربوط به حقوق اشخاص متعلق به اقلیت‌های ملی یا قومی، دینی و زبانی

مصوب مجمع عمومی در قطعنامه ۴۷/۱۲۵ مورخ ۱۸ دسامبر ۱۹۹۲

مجمع عمومی، با تأکید بر این که یکی از هدف‌های اساسی سازمان ملل متحد، همچنان که در منشور اعلام شده، ترویج و تشویق احترام به حقوق بشر و به آزادی‌های بنیادی برای همه، بدون تمایز از نظر نژاد، جنسیت، زبان یا دین است، با تکرار اعتقاد به حقوق بشر بنیادی، حیثیت و ارزش انسان، حقوق برابر مردان و زنان و ملت‌های بزرگ و کوچک، با آرزوی ترویج تحقق اصول ذکر شده در منشور، اعلامیه جهانی حقوق بشر، کنوانسیون پیشگیری و مجازات جنایت نسل‌کشی، کنوانسیون بین‌المللی حذف تمامی اشکال تبعیض نژادی، کنوانسیون بین‌المللی حقوق سیاسی و مدنی، کنوانسیون بین‌المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، اعلامیه حذف تمامی اشکال تعصب و تبعیض مبتنی بر دین یا عقیده، و کنوانسیون حقوق کودک، و سایر اسناد بین‌المللی مربوطه که در سطح جهانی یا منطقه‌ای به تصویب رسیده و اسنادی که بین آن‌ها عضو سازمان ملل متحد منعقد شده،

با الهام از مفاد ماده ۲۷ معاهده بین‌المللی حقوق سیاسی و مدنی مربوط به حقوق افراد متعلق به اقلیت‌های قومی، دینی و زبانی، با توجه به این که ترویج و حمایت از حقوق افراد متعلق به اقلیت‌های ملی یا قومی، دینی و زبانی به ثبات سیاسی و اجتماعی کشورهای که در آنها زندگی می‌کنند، مساعدت می‌کند، با تأکید بر این که ترویج و تحقق مداوم حقوق افراد متعلق به اقلیت‌های ملی یا قومی، دینی و زبانی، به عنوان بخشی لازم از توسعه جامعه به طور کلی و در چارچوبی دموکراتیک مبتنی بر حکومت قانون، به تقویت دوستی و همکاری بین مردمان و کشورها مساعدت خواهد کرد، با در نظر گرفتن این که سازمان ملل متحد در رابطه با حمایت از اقلیت‌ها نقشی مهم برای ایفا دارد، با توجه به اقداماتی که تاکنون در نظام ملل متحد انجام شده، به‌ویژه به وسیله کمیسیون حقوق بشر، کمیسیون فرعی پیشگیری از تبعیض و حمایت از اقلیت‌ها و نهادهایی که به پیروی از معاهدات بین‌المللی حقوق بشر و سایر اسناد بین‌المللی مربوط به حقوق بشر در زمینه ترویج و حمایت از حقوق افراد متعلق به اقلیت‌های ملی یا قومی، دینی و زبانی تشکیل شده،

با به حساب آوردن اقدامات مهمی که به وسیله سازمان‌های بین‌دولتی و غیردولتی در زمینه حمایت از اقلیت‌ها و ترویج و پشتیبانی از حقوق افراد متعلق به اقلیت‌های ملی یا قومی، دینی و زبانی انجام می‌شود، با شناخت ضرورت تضمین اجرای حتی موثرتر اسناد بین‌المللی حقوق بشر با توجه به حقوق افراد متعلق به اقلیت‌های ملی یا قومی، دینی و زبانی،

این اعلامیه مربوط به حقوق افراد متعلق به اقلیت‌های ملی یا قومی، دینی و زبانی را اعلام می‌کند:

ماده ۱

- ۱- کشورها باید از موجودیت و هویت ملی یا قومی، فرهنگی، دینی و زبانی اقلیت‌ها در سرزمین‌های خود حمایت و ایجاد شرایط را برای ارتقای این هویت تشویق کنند.
- ۲- کشورها باید قوانین مناسب و تدابیر دیگر برای نیل به این هدف‌ها تصویب کنند.

ماده ۲

- ۱- افراد متعلق به اقلیت‌های ملی یا قومی، دینی و زبانی (که از این پس به آنان به عنوان افراد متعلق به اقلیت‌ها اشاره می‌شود) حق دارند در نماندگی و به طور علنی، آزادانه و بدون مداخله یا هر شکل از تبعیض، از فرهنگ خاص خود بهره‌مند و برخوردار شوند، دین خود را اعلام و به آن عمل کنند، و به زبان خاص خود سخن بگویند.

- ۲- افراد متعلق به اقلیت‌ها حق دارند به صورتی موثر در زندگی فرهنگی، دینی، اجتماعی، اقتصادی و عمومی مشارکت کنند.

- ۳- افراد متعلق به اقلیت‌ها حق دارند به صورتی موثر در تصمیم‌گیری‌های مربوط به اقلیت‌هایی که به آن تعلق دارند یا به منطقه‌ای که در آن زندگی می‌کنند، به شیوه‌ای که با قوانین ملی ناسازگار نباشد در سطح ملی و، هر جا مناسب باشد، منطقه‌ای شرکت کنند.

- ۴- افراد متعلق به اقلیت‌ها حق دارند انجمن‌های خاص خود را تشکیل دهند و حفظ کنند.

۵ - افراد متعلق به اقلیت‌ها حق دارند بدون هیچ تبعیضی با سایر اعضای گروه خود و با افراد متعلق به گروه‌های دیگر تماس‌های آزاد و مسالمت آمیز برقرار و حفظ کنند و با شهروندان سایر کشورها که با آنان پیوندهای ملی یا قومی، دینی یا زبانی دارند تماس‌های فرا مرزی برقرار کنند.

ماده ۳

۱- افراد متعلق به اقلیت‌ها می‌توانند حقوق خود را، از جمله حقوقی که در اعلامیه حاضر اعلام شده، به صورت انفرادی و همچنین در اجتماع با سایر اعضای گروه خود، بدون هیچ تبعیضی اعمال کنند
۲- در نتیجه اعمال یا عدم اعمال حقوق اعلام شده در اعلامیه حاضر هیچ زبانی نباید به هیچ شخص متعلق به یک اقلیت وارد شود.

ماده ۴

۱- کشورها، هر جا که لازم باشد، باید برای تضمین این که اشخاص متعلق به اقلیت‌ها بتوانند تمام حقوق بشر و آزادی‌های بنیادی خود را بدون هیچ تبعیض و برابری کامل در مقابل قانون، به طور کامل و موثر اعمال کنند، تمهیداتی به عمل آورند.

۲- کشورها باید برای ایجاد شرایط مناسب به منظور توانمند ساختن اشخاص متعلق به اقلیت‌ها به ابراز ویژگی‌های خود و توسعه فرهنگ، زبان، دین، سنت‌ها و رسوم آنان تمهیداتی انجام دهند، مشروط بر این که روش‌ها و اعمال ویژه مغایر قانون ملی و متضاد با معیارهای بین‌المللی نباشد.

۳- کشورها باید تمهیدات لازم انجام دهند تا هر جا ممکن باشد، اشخاص متعلق به اقلیت‌ها بتوانند امکانات کافی برای یادگیری زبان مادری خود یا برای داشتن دستورالعمل‌هایی به زبان مادری خود داشته باشند.

۴- کشورها باید، هر جا مناسب باشد، تمهیداتی در زمینه آموزش انجام دهند تا شناسایی تاریخ، سنت‌ها، زبان و فرهنگ اقلیت‌های موجود در سرزمین خود را تشویق کنند.

۵ - کشورها باید تمهیدات مناسب انجام دهند تا اشخاص متعلق به اقلیت‌ها بتوانند به طور کامل در پیشرفت و توسعه اقتصادی کشورشان شرکت کنند.

ماده ۵

۱- سیاست‌ها و برنامه‌های ملی باید با توجه لازم برای منافع مشروع اشخاص متعلق به اقلیت‌ها برنامه ریزی و اجرا شود.

۲- برنامه‌های همکاری و یاری بین کشورها باید با توجه لازم برای منافع مشروع اشخاص متعلق به اقلیت‌ها برنامه ریزی و اجرا شود.

ماده ۶

کشورها باید در مسائل مربوط به اشخاص متعلق به اقلیت‌ها، از جمله، مبادله اطلاعات و تجربه‌ها، به منظور افزایش تفاهم و اعتماد متقابل همکاری کنند.

ماده ۷

کشورها به منظور حمایت از احترام به حقوق اعلام شده در اعلامیه حاضر باید همکاری کنند.

ماده ۸

۱- هیچ موردی در اعلامیه حاضر نباید مانع از اجرای تعهدات بین‌المللی کشورها در ارتباط با اشخاص متعلق به اقلیت‌ها شود. کشورها، به‌ویژه، باید تعهدات و الزاماتی را که براساس معاهدات و توافق نامه‌های بین‌المللی که عضو آنها هستند برعهده گرفته اند، با حسن نیت انجام دهند.

۲- اعمال و اجرای حقوق اعلام شده در اعلامیه حاضر نباید برخورداري همه اشخاص را از حقوق بشر و آزادي‌هاي بنيادي که در سطح جهاني به رسمیت شناخته شده‌اند، تحت تاثیر قرار دهد.

۳- تمهیداتي که براي تضمین برخورداري موثر از حقوق اعلام شده در اعلامیه حاضر به وسیله دولت‌ها انجام می‌شود، نباید با اصل برابري تصریح شده در اعلامیه جهاني حقوق بشر متضاد باشد.

۴- هیچ موردی در اعلامیه حاضر نباید چنان تفسیر و تعبیر شود که فعالیتي مغایر با هدف و اصول سازمان ملل متحد، از جمله برابري حاکمیت، تمامیت ارضي، و استقلال سياسي کشورها را مجاز بداند.

ماده ۹

کارگزارهاي تخصصي و ساير سازمان‌هاي نظام ملل متحد باید به تحقق کامل حقوق و اصول اعلام شده در اعلامیه حاضر، در حوزه‌هاي صلاحیت مربوط به خود، مساعدت کنند.